

Міністерство культури та інформаційної політики України
Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія музики» Дніпропетровської обласної ради»

РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕТНОМУЗИКОЗНАВСТВО: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА»

Рівень вищої освіти – другий

Ступінь вищої освіти – Магістр

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»

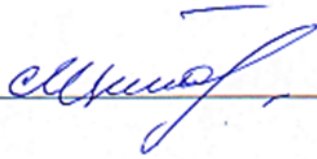
Освітньо-наукова програма – «Музичне мистецтво»

Д н і п р о
2 0 2 4

Розробник: Любимова А. Я. доктор філософії, доцент кафедри історії та теорії музики

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Етномузикознавство: теорія і практика» відповідає стандарту другого рівня вищої освіти (освітній ступінь «магістр») галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво», освітньо-науковій програмі «Музичне мистецтво» 2023 року, навчальному плану підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти (освітній ступінь «магістр») 2023/2024 навчального року.

Гарант ОНП

Світлана ЩИТОВА

Робочу програму нормативної навчальної дисципліни «Етномузикознавство: теорія і практика» другого рівня вищої освіти (освітній ступінь «магістр») галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво» затверджено та введено в дію рішенням науково-методичної ради КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР» (протокол № 6 від «26» серпня 2024 року).

Голова ради

Дмитро ВОЛОВИК

Робочу програму нормативної навчальної дисципліни «Етномузикознавство: теорія і практика» другого рівня вищої освіти (освітній ступінь «магістр») галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво» розглянуто і схвалено на засіданні кафедри історії та теорії музики КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР» (протокол № 11 від «25» червня 2024 року).

Завідувач кафедри

Світлана ЩИТОВА

1. Опис навчальної дисципліни

Кількість кредитів – 5	Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»	Вибіркова
Загальна кількість годин – 150	Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»	Рік підготовки – 1-й
Тижневих годин: аудиторних – 2 самостійної роботи – 2	Освітньо-наукова програма – «Музичне мистецтво»	Семестри –1-й, 2-й
Співвідношення кількості аудиторних занять до самостійної роботи – 1/0,97	Рівень вищої освіти – другий	Практичні заняття – 76 годин Індивідуальні заняття –
Вид контролю – залік	Ступінь вищої освіти – «магістр»	Самостійна робота – 74 годин

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Мета – оволодіння теоретичними знаннями з питань вивчення традиційної музичної культури, формування у студентів навичок транскрибування словесного та нотного текстів експедиційних записів; формування вміння застосовувати їх у практичній діяльності, організовувати дослідницьку та аналітичну діяльність.

2.2. Завдання:

- 2.2.1 Сформулювати теоретичну основу до вивчення народної музичної творчості.
- 2.2.2 Поглибити знання щодо формування та історичного розвитку традиційної культури українців.
- 2.2.3 Розглянути етапи роботи над народнопісенним творами.
- 2.2.4 Надати основні знання щодо організації та проведення наукових експедицій.
- 2.2.5 Пояснити принципи транскрипції словесного та нотного текстів експедиційних записів.
- 2.2.6 Охарактеризувати процес архівування здобутих матеріалів.
- 2.2.7 Стимулювати до формулювання проблемних напрямків роботи з традиційною музикою.

2.3. Компетентності:

2.3.1 Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

2.3.2 Загальні:

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

2.3.3 Фахові:

ФК 2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

2.4. Програмні результати навчання:

РН 3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

РН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

РН 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Фольклор в системі народної традиційної культури. Усний характер фольклору. Особливості усної культури на відміну письмової. Синкретизм фольклору. Традиція та новаторство у фольклорі. Варіативність фольклорного тексту. Контамінація у фольклорі. Проблема авторства. Фольклоризація авторських за походженням текстів. Фольклоризм авторський та виконавський. Фольклористика серед інших дисциплін. Фольклористика та Етнографія. Фольклористика та лінгвістика. Фольклористика та літературознавство. Фольклористика та соціологія. Місце українського фольклору з-поміж інших слов'янських. Жанрова класифікація українського пісенного фольклору. Приурочений та приурочений фольклор. Трудові пісні. Календарно-обрядовий цикл. Родинно-обрядовий цикл. Епічні жанри. Лірика. Українські народні музичні інструменти. Народна інструментальна музика.

Тема 2. Теоретичні засади народної музики. Поетика (образна мова, римування, ритміка, строфіка). Композиція і структура народної пісні. Взаємозв'язок поетичного тексту і наспіву. Поняття строфічна форма, тирадна форма. Закономірності народнопісенного ритму. Основні засоби ритмічної організації народних пісень. Види віршування. Наспів. Лад. Фактура. Українське багатоголосся. Терцієве багатоголосся – найпоширеніша форма народного виконавства. Передумови виникнення багатоголосся. Основні типи багатоголосся в Україні: гетерофонія, бурдон, поліфонічний підголосковий тип, мелодико-гармонічний, змішаний.

Тема 3. Транскрипція і аналіз народних пісень. Історія збирання та вивчення музичного фольклору. Початок наукової фольклористичної діяльності. Перші нотні записи – репертуарні збірки пісень для домашнього музикування.

Збірки В. Трутовського, М. Львова, І. Прача. XIX ст. – новий етап розвитку фольклористики. Розквіт вітчизняної фольклористики. Збірки М. Максимовича, М. Маркевича, М. Цертлева та ін. Огляд основних збірок народних пісень. Збірки «Народні пісні сучасної Дніпропетровщини. Випуск 1. Томаківський район. Випуск 2. Петропавлівський район».

Тема 4. Основи експедиційної роботи та запису музичного фольклору.

Основні завдання фольклорних експедицій. Визначення мети і завдань експедиції, розроблення плану, складання цільового питальника. Освоєння аудіо-, відеоапаратури. Визначення основних функцій учасників експедиції. Основний етап експедиції. Розташування і ознайомлення з місцевістю. Опис населеного пункту, пошук респондентів. Налагодження контакту місцевими виконавцями. Проведення збирацького сеансу. Ведення польових зошитів. Післяекспедиційний етап передбачає такі аспекти: створення структурного каталогу та розміщення електронних файлів за відповідною системою рубрикації структурованого каталогу експедиції; найменування електронних файлів; резервне копіювання електронних документів; транскрибування фольклорних текстів.

Тема 5. Обробка та систематизація матеріалів. Огляд архівних документів в історичній перспективі. Варіанти організації архівів у різних етномузикознавчих та етнографічних осередках. Робота з електронними носіями інформації та Google-диск. Створення необхідної кількості резервних копій. Особливості шифровки підписів файлів. Робота у програмі Excel, внесення всіх параметрів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва розділу і теми	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		Лекції	Практ	Лабора. р.	Індив
Фольклор в системі народної традиційної культури	28		14		14
Теоретичні засади народної музики	34		18		16
Транскрипція і аналіз народних пісень	48		24		24
Основи експедиційної роботи та запису музичного фольклору	20		10		10
Обробка та систематизація матеріалів.	20		10		10
Усього годин	150		76		74

**5. Теми лекційних занять
навчальним планом не передбачені**

**6. Теми лабораторних занять
навчальним планом не передбачені**

**7. Теми індивідуальних занять
навчальним планом не передбачені**

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва відповідної теми для самостійної роботи	Всього годин для сам.ро.
1	Пошук відомостей про збирачів фольклору Дніпропетровщини / мого краю. Жанрова панорама пісенного фольклору мого краю.	14
2	Класифікація обрядових пісенних зразків за ритмікою. Комплексний аналіз народної пісні. Регіональні особливості співочих стилів.	16
3	Оформлення паспорту і написання транскрипції 10 пісень. Вивчення робіт, присвячених транскрипціям народних пісень.	24
4	Робота з літературою, присвяченою польовій роботі. Розробка питальника експедиції. Ведення польового щоденника. Презентація результатів проведеної польової роботи.	10
5	Оформлення власних експедиційних записів у архівній базі.	10
	Усього годин	74

9. Індивідуальні завдання навчальним планом не передбачені

10. Методи та технології навчання

Вивчення нормативної навчальної дисципліни «Етномузикознавство: теорія і практика» передбачає поєднання різних методів і технологій викладання. Серед них – активні, вербальні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, дослідницькі, аналітичні, репродуктивні, розвивальні, індуктивні та дедуктивні.

11. Форми, методи та критерії оцінювання

Методи оцінювання запланованих програмних результатів навчання: перевірку засвоєння матеріалу вибіркових тем курсу згідно з тематичним планом шляхом виконання самостійних та практичних завдань (поточний контроль, залік наприкінці I та II семестрів (підсумковий контроль). Кафедрою історії та теорії музики встановлені такі **критерії оцінювання** знань і компетентностей здобувачів з навчальної дисципліни:

Зараховано (A–E за шкалою ECTS) ставиться студенту:

- який виконав робочу програму за результатами поточного контролю;
- виконав блок самостійної роботи;
- за підсумковим оцінюванням знань та вмінь з боку викладача демонструє засвоєння матеріалу та виконує практичні завдання на рівні від “відмінного” до “достатнього”

Не зараховано (FX–F за шкалою ECTS) ставиться студенту::

- який протягом семестру має 20 відсотків і більше не відпрацьованих заборгованостей від загальної кількості занять з навчальної дисципліни;
- має більше половини пропущених занять (незалежно від причини).

12. Методичне забезпечення

- 12.1 Друковані та електронні матеріали.
- 12.3 Робоча програма з дисципліни.
- 12.4 Силабус дисципліни.

13. Рекомендована література

Основна

1. Вовк Федір Студії з української етнографії та антропології: нова редакція / Федір Вовк ; передм. О. Г. Таран ; прим. О. Г. Таран, С. Л. Маховської, Ю. С. Буйських; упорядн. О. О. Савчук. Харків : Видавець Савчук О. О., 2015. 464 с.
2. Вовчак А. Організація електронних фольклорних документів під час польового дослідження. Актуальні питання східноєвропейської етномузикології: зб. наук. статей / ред.-упоряд. Г. Пшенічкіна, Р. Слюжинскас. Вип. 1. Дніпро : ЛПРА, 2018. С. 61–90.
3. Вовчак А., Довгалюк І. Документування фольклорної традиції. Засади організації і проведення польового фольклористичного дослідження, транскрибування й архівування зібраного фольклорного матеріалу: метод. реком. для студ. філол. ф-ту спеціалізації «фольклористика». Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 60 с.
4. Грица С. Музичний фольклор з погляду етногенезу. Проблеми етномузикології : зб. наук. пр. / упоряд. О. Мурзіна. К., 2004. Вип.2. С. 5–23.
5. Грица С. Необрядовий фольклор західних регіонів України: регіонально-жанрова антологія / Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, Київ : видавництво Ліра-К, 2020. 764 с. : нот.
6. Іваницький А. Основи логіки музичної форми (проблеми походження музики): Навч. посібник. К.: Альтерпрес, 2003. 180 с.
7. Іваницький А. Український музичний фольклор. Підручник для вищих навчальних закладів. Вінниця : НОВА КНИГА, 2004. 320 с.
8. Іваницький А. Історичний синтаксис фольклору. К., 2009. 402 с.
9. Історія української музики т.1 Київ: видавництво ІМФЕ, 2016. 440 с.
10. Клименко І. Обрядові мелодії українців у контексті слов'яно-балтського ранньотрадиційного меломасиву: типологія та географія. Т. 1 : Монографія. Київ : НМАУ ім. П. Чайковського, 2020. 360 с.
11. Клименко І. Обрядові мелодії українців у контексті слов'яно-балтського ранньотрадиційного меломасиву: типологія та географія. Т. 2 : Атлас. Київ : НМАУ ім. П. Чайковського, 2020. 100 с. .
12. Коваль В. Михайло Мішанич – транскриптор. Етномузика, вип. 8: збірка статей та матеріалів на пошану Михайла Мішанича з нагоди його 70-річчя. Львів, 2012. С. 9–19.
13. Луканюк Б. Курс музичного фольклору: У 3-х книгах / Львівська національна музична академія імені Миколи Лисенка; Кафедра музичної

фольклористики; Проблемна науково-дослідна лабораторія музичної етнології. Львів: СПОЛОМ, 2022. Книга 1: Лекції. 512 с.

14. Луканюк Б. Курс музичного фольклору: У 3-х книгах / Львівська національна музична академія імені Миколи Лисенка; Кафедра музичної фольклористики; Проблемна науково-дослідна лабораторія музичної етнології. Львів: СПОЛОМ, 2022. Книга 2: Зразки. 392 с.
15. Луканюк Б. Курс музичного фольклору: У 3-х книгах / Львівська національна музична академія імені Миколи Лисенка; Кафедра музичної фольклористики; Проблемна науково-дослідна лабораторія музичної етнології. Львів: СПОЛОМ, 2022. Книга 3: Прилоги. 592 с.
16. Хай М. Музично-інструментальна культура українців (фольклорна традиція). Дрогобич: Коло, 2007. 544 с.

додатоква:

1. Cossack songs of the Dnipropetrovsk Region [Козацькі пісні Дніпропетровщини (англ. мовою)] / упорядк. Дніпропетровська консерваторія ім. М. Глінки; передн. слово Є. Г. Удода. Дніпропетровськ : «ЛізуновПрес», 2015. 60 с.: іл.
2. Intangible heritage of Dnipropetrovsk Region [Нематеріальна культурна спадщина Дніпропетровщини]. Дніпро, 2017. 51 с.
3. Актуальні питання східноєвропейської етномузикології : зб. наук. статей. Вип. 1. / ред.-упоряд. Г. Пшенічка, Р. Слюжинскас. Дніпро : ЛІРА, 2018. 268 с.
4. Бабенко В. А. Этографический очерк народного быта Екатеринославского края. Екатеринослав : Типографія Губернского Земства, 1905. 149 с.
5. Білий В. Лоцманські пісн. Дніпровські лоцмани : нариси з історії та історіографії (Пам'яті Анатолія Васильовича Бойка присвячується). Херсон, 2012. С. 338–340.
6. Верменич Я. Південна Україна на цивілізаційному пограниччі / Відп. ред. В. А. Смолій. К. : Інститут історії України НАН України, 2015. 482 с.
7. Від колискової –до лебединої. Пісні Апостолівщини в записах бандуриста Віктора Кириленка / упоряд., вст. ст., прим. М. О. Долгова; передн. слово К. П. Фролової. Дніпропетровськ : «Акцент ПП», 2014. 312 с.: іл.
8. Глушко М. Етнографічне районування України: стан, проблеми, завдання (за матеріалами наукових досліджень другої половини ХХ – початку ХХІ століть). *Вісник Львівського університету*. Серія історична. Вип. 44. Львів, 2009. С. 179–214.
9. Гончаренко О. Досвід діалектного районування на підставі мелічних параметрів (весільні пісні Сумської області). *Проблеми етномузикології*. Вип. 13. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2018. С. 169–182.
10. Гошовський В. Етногенетичні аспекти мелогографії. *Проблеми етномузикології* : зб. наук. статей. Вип. 5 / ред.-упоряд. І. Клименко. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2010. (Слов'янська мелогографія. Кн. 1 з доданим атласом). Ч. 1: студії. С. 13–14.

11. Гарай Б. Комунікація між музикантами і танцюристами на прикладі регіональних практик у Словаччині. *Музикознавча думка Дніпропетровщини* : зб. наук. статей. Вип. 21(2). Дніпро : ГРАНІ, 2021. С. 159–172.
12. Данилейко І., Клименко І. «Барокова» підгрупа зимових пісень типологічної макросім'ї «V55,p4» з «сюжетними рефренами». *Проблеми етномузикології*. Вип. 15. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2020. С. 156–178.
13. Дмитренко М. Видатний український народознавець Микола Сумцов. Народна творчість та етнологія. 2004. № 4. С. 3–14.
14. Єфремов Є. Зимові пісні. Колядки і щедрівки. Історія української музики : у 7 т. / редкол.: Г. А. Скрипник (голова) та ін.; НАН, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Т. 1. Кн. 1. К. : Видавництво ІМФЕ, 2016. С. 41–55.
15. Єфремова Л. Народні пісні Черкащини (з колекцій збирачів фольклору) / упоряд. та вступ. стаття Л. О. Єфремової; НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. К. : Логос, 2020. 640 с.; ноти.
16. Єфремова Л. Наспів українських весільних пісень. К. : Наукова думка, 2006. 190 с.
17. Зачікевіч Т., Клименко І. Весільні пісні Полтавщини: ритмотипологія і географія. *Проблеми етномузикології* : зб. наук. статей з географ. атласом. Вип. 8 / ред.-упор. І. Клименко. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2013. (Слов'янська мелогографія. Кн. 4). С. 118–130+ карти К12–13.
18. Іваницький А. Регіонально-жанрова антологія українського музичного фольклору. Том І: Обрядовий музичний фольклор Середньої Наддніпрянщини / упоряд., стаття А. І. Іваницького; голов. редактор Г. А. Скрипник; ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України. К., 2016. 364 с. : нот.
19. Іваннікова Л. Володимир Данилов – дослідник фольклору та фольклористики Півдня України. *Народна творчість та етнологія*: №1 / НАНУ, ІМФЕ ім. М.Т.Рильського. К., 2012. С. 43–50.
20. Йовановіч Є. До ролі традиційної пісні у процесі комунікації в наш час. Досвід із Сербії. *Музикознавча думка Дніпропетровщини* : зб. наук. статей. Вип. 21 (2). Дніпро : ГРАНІ, 2021. С. 145–159.
21. Калита : Збірка фольклорно-етнографічних матеріалів / упор. М. Марфобудінова, О Хоменко, В. Карпович, З. Маріна. Дніпропетровськ : Ліра, 2012. 476 с.
22. Карпенко С. Зимовий обрядово-пісенний цикл Східної Чернігівщини (межиріччя Десни і Сейму). *Проблеми етномузикології* : зб. наук. статей. Вип. 6 / ред.-упоряд. І. Клименко. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2011. (Слов'янська мелогографія. Кн. 2, Ч. 1). С. 75–96, карти К12-1,2.
23. Клименко І. Весільні пісні. Історія української музики у 7 т. Т. 1 / НАН України, ІМФЕ ім. М. Рильського. К., 2016. С. 146–159.

24. Клименко І. Весільні пісні. Українська музична енциклопедія. Т. 1. К. : Видавництво Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України, 2006. С. 336–342.
25. Клименко І. Зимовий обрядово-пісенний цикл в українців: ключові форми та їх картографування (До проблеми візуалізації мелоаналітичних параметрів на географічних картах). *Проблеми етномузикології*. Вип. 7. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2012. (Слов'янська мелогеографія. Кн. 3 з доданим атласом). С. 110–120+К11–17.
26. Клименко І. Лабораторія музичної етнографії НМАУ/ Академія музичної еліти України. Київ, 2004. С. 252–260.
27. Клименко І. Мелогеографія: історія, методика, сучасна проблематика. Україна: географічні проблеми сталого розвитку : зб. наук. праць. В 4-х т., Т. II. К. : ВГЛ Обрії, 2004. С. 309–319.
28. Клименко І. Українські весільні тиради на шестискладовій основі. Етномузика : збірка статей та матеріалів, присвячена пам'яті Юрія Сливинського. Число 10 (2013) / упор. Б. Луканюк. Львів, 2014. (Наукові збірки ЛНМА ім. М. Лисенка. Вип. 33). С. 31–53.
29. Коваленко В. Психологізм фольклору в українських народних ліричних піснях. Навчальний посібник. Львів, 2005. 142 с.
30. Коваль В. Музичний фольклор Донбасу: Весільні пісні : [Рецензія]. Етномузика : збірка статей та матеріалів на честь ювілею Івана Франка Число 2 / упоряд. Б. Луканюк. Львів, 2007. (Наукові збірки Львівської державної музичної академії імені Миколи Лисенка. Вип. 14). С. 213–215.
31. Козацькі пісні Дніпропетровщини / упорядк. Дніпропетровська консерваторія ім. М. Глінки; передн. слово Є. Г. Удода. Дніпропетровськ : «ЛізуновПрес», 2015. 60 с.: іл.
32. Коломицева А. Українські рекрутські та солдатські пісні: музична типологія та історико-етнографічний контекст : Магістерська робота, наук. керівник Є. Єфремов. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2013. 96 с.
33. Коробов О. Зимові обрядовість українців у фокусі об'єктиву (матеріали до відеохрестоматії). Частина 1. *Проблеми етномузикології*. Вип. 12. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2017. (Слов'янська мелогеографія. Кн. 6). С. 109–116.
34. Кузик В. Ліричні пісні. Історія української музики : у 7 т. Т. 1: Книга 1 : Від найдавніших часів до XVIII століття. Народна музика / О. В. Богданова, С. Й. Грица, Р. Д. Гусак, Є. В. Єфремов та ін.. Київ, 2016. С. 241–252.
35. Курочкін О. Святковий рік українців (від давнини до сучасності). Біла Церква : Видавець Пшонківський О. В., 2014. 392 с.
36. Луканюк Б. Ритмічна варіативність у пісенному фольклорі: Теоретико-методологічне дослідження. Львів : ЛНМА ім. М. Лисенка, 2016. 208 с.

37. Лукашенко Л. Традиційна вокально-обрядова культура Північного Підляшшя: дис. ... канд. мист. 17.00.03. Львівська державна музична Академія імені М. В. Лисенка. Львів, 2013.
38. Любимова А. Весільні мелодії «середньодніпровського набору» в ареалі Дніпровських порогів. *Музикознавча думка Дніпропетровщини* : збірник наук. статей. Вип. 21 (2, 2021). Дніпро : ГРАНІ, 2021. С. 122–144.
39. Любимова А. Зимові пісні правобережжя Дніпропетровської області. *Проблеми етномузикології* : збірник наукових праць. Вип. 11. К., 2016. С. 77–82.
40. Маріна З. П. До питання про етнічні та етнографічні особливості населення Катеринославщини. *Проблеми археології Подніпров'я* : Науковий міжвузівський збірник з проблем археології, давньої історії та етнографії / ред. Т. А. Ягельська. Дніпропетровськ : Видавництво ДНУ, 2009. С. 110–118.
41. Маховська С. «Ой з-за гори старостоньки...»: Весільні традиції Слобожанщини кінця ХІХ – початку ХХІ ст. / Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. К. : ПП «Фоліант», 2014. 316 с. : іл.
42. Мурзіна О. Середня Наддніпрянина в історичному контексті формування традиції. *Проблеми етномузикології*: зб. наук. праць. Вип. 9 / ред.-упор. О. Мурзіна. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2013. С. 12–37.
43. Народні пісні сучасної Дніпропетровщини : музично-етнографічний збірник. Вип. ІІ. Петропавлівський район / упоряд. Г. Пшенічкіна, А. Любимова. Дніпро : Ліра, 2019. 164 с. : фото, іл., аудіодиск.
44. Народні пісні сучасної Дніпропетровщини. Вип. І. Томаківський район / упоряд. Г. Пшенічкіна, А. Любимова. Дніпро : Ліра, 2016. 56 с. : 8 фото.
45. *Проблеми етномузикології*. Вип. 14. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2019. С. 118–128.
46. Новикова Л. Про історичну динаміку жанрового ряду слобожанського фольклору ХХ сторіччя *Проблеми етномузикології* : зб. наук. праць. Вип. 2 / упоряд. О. Мурзіна. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2004. С. 284–293.
47. Осадча В. Класифікація локальних фольклорних традицій в сучасній культурології та етномузикології: міждисциплінарний підхід *Культура України*. Вип. 38. Харків, 2012. С. 226–235.
48. Плотнік Н. А. Традиційна родинно-обрядова культура в сучасному суспільстві (на матеріалах Харківщини). Харків : «Точка», 2017. 268 с.
49. *Проблеми етномузикології*. Вип. 12. К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2017. (Слов'янська мелогеографія. Кн. 6)
50. Сербіна Н. Українська традиційна лірика: шляхи формування та етапи еволюції: дис. ... канд. мист. спец. 17.00.03 Музичне мистецтво / НМАУ ім. П. І. Чайковського. К., 2013.

51. Сердега Р. Конспект лекцій зі спецкурсу «Українська лінгвофольклористика»: навчальний посібник. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. 228 с.
52. Серко О. Типи й ареали побутування зимових обрядових наспівів Середньої Волині Проблеми етномузикології. Вип. 15. Київ: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2020. С. 134–145.
53. Скаженник М., Чухно Т. Записи музичного фольклору на Миколаївщині: експедиційне обстеження і стан традиції на межі ХХ–ХХІ ст. Музикознавча думка Дніпропетровщини: зб. наук. статей. Вип. 21(2). Дніпро: ГРАНІ, 2021. С. 32–49.
54. Скрипник П. І. Новицький Яків Павлович. URL: Енциклопедія історії України: Т. 7: Мі-О / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін.; НАН України. Інститут історії України. К.: Наукова думка, 2010. 728 с.
55. Сопілка Т. Сильові інтерпретації весільних композицій-тирад на Полтавщині. Проблеми етномузикології: зб. наук. праць. Вип. 4 / упоряд. О. Мурзіна. Київ: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2009. С. 117–131.
56. Терещенко О. «Меланка» в Передстеповому й Степовому Правобережжі та на Східному Поділлі (порівняльна розвідка)/ Проблеми етномузикології. Вип. 11. К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2016. С. 28–49.
57. Тюрикова О. Рушійний компонент фольклорної динаміки (до вивчення фольклору Донеччини). Проблеми етномузикології: зб. наук. праць. Вип. 2. / упоряд. О. Мурзіна. Київ: Видавництво НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2004. С. 294–316.
58. Українська етнологія: Навч. посібник / за ред. В. Борисенко. К.: Либідь, 2007. 400 с.
59. Шевчук О. Ще раз про українське народне багатоголосся (типи фактурного устрою). *Проблеми етномузикології*. Вип. 14. К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2019. С. 49–76.
60. Шевчук О., Коропніченко Г. Різдвяний кант: термінологія на означення жанру. *Етномузика*: збірка статей та матеріалів на честь 150-річчя від дня народження Лесі Українки. Число 17 / упор. Л. Лукашенко. Львів: ГАЛИЧ-ПРЕС, 2021. С. 42–73.
61. Шубравська М. М. Д. І. Яворницький. Життя, фольклористично-етнографічна діяльність. К.: Наукова думка, 2010. 254 с.: іл.

Ресурси мережі Інтернет

1. Божичі, [гурт автентичного співу]. «Котилася ясна зоря з неба»: Польові записи гурту Божичі / уклад., анотація С. Карпенко, І. Фетісова. Київ: LAVINA MUSIC, 2004. 1 CD audio+відео + Букл.: анотація, тексти пісень; Іл. LM CD 423 URL: <https://www.youtube.com/watch?v=POXyJXjRnw8>.
2. Божичі, [гурт автентичного співу]. «По́за Часом». Ukraine: Lavina Music, 2021 (Album) [Електронний ресурс]. Режим доступу:

https://www.youtube.com/playlist?list=OLAK5uy_mI-jv2e3o-luX46CeOOCQ8yesWy9Tripl .

3. «Вітер Степовий». Проект Ніни Керімової. «Комора», 1991. URL: <https://www.sites.google.com/site/muzfolkkg/audio>
4. Зимовий цикл обрядових пісень /Лабораторія фольклору та етнографії Дніпропетровської академії музики ім. М. Глинки [YouTube], 2019. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=HWKGOLA9wy0&t=8s>
5. Козацькі пісні Дніпропетровщини // Лабораторія фольклору та етнографії Дніпропетровської академії музики ім. М. Глинки, 2017. [YouTube] URL: <https://www.youtube.com/watch?v=UeOYYoy5HUA&t=11s>
6. Козацькі пісні Дніпропетровщини з нотами: Закувала зозуленька // Лабораторія фольклору та етнографії Дніпропетровської академії музики ім. М. Глинки, 2019. [YouTube] URL: <https://www.youtube.com/watch?v=2zNnqcB6X4g>
7. Козацькі пісні Дніпропетровщини з нотами: Їхав козак в гору за байрак // Лабораторія фольклору та етнографії Дніпропетровської академії музики ім. М. Глинки, 2019. [YouTube] URL: <https://www.youtube.com/watch?v=qvNEMtk2Dbs>
8. Козацькі пісні Дніпропетровщини з нотами: Ой весна красна, браття, настає // Лабораторія фольклору та етнографії Дніпропетровської академії музики ім. М. Глинки, 2019. [YouTube] URL: <https://www.youtube.com/watch?v=4j5e98VJ9dU>
9. Козацькі пісні Дніпропетровщини з нотами: Ой за мостом, мостом //Лабораторія фольклору та етнографії Дніпропетровської академії музики ім. М. Глинки, 2019. [YouTube] URL: <https://www.youtube.com/watch?v=mgTZ6i8wkAU>
10. Козацькі пісні Дніпропетровщини з нотами: Ой з-за гір, з-за гір // Лабораторія фольклору та етнографії Дніпропетровської академії музики ім. М. Глинки, 2019. [YouTube] URL: <https://www.youtube.com/watch?v=FnkbBQXJwR8>
11. Козацькі пісні Дніпропетровщини з нотами: Ой зима, зима // Лабораторія фольклору та етнографії Дніпропетровської академії музики ім. М. Глинки, 2019. [YouTube] URL: <https://www.youtube.com/watch?v=a8esuWYMw3E>
12. Козацькі пісні Дніпропетровщини з нотами: Ой розвивайся, та й зелений дубе // Лабораторія фольклору та етнографії Дніпропетровської академії музики ім. М. Глинки, 2019. [YouTube] URL: <https://www.youtube.com/watch?v=otCqqlXcO6A>
13. Козацькі пісні Дніпропетровщини з нотами: Ой у полі жито // Лабораторія фольклору та етнографії Дніпропетровської академії музики ім. М. Глинки, 2019. [YouTube] URL: <https://www.youtube.com/watch?v=s78y3MluzL0>
14. Козацькі пісні Дніпропетровщини з нотами: Стоїть козак на чорній кручі // Лабораторія фольклору та етнографії Дніпропетровської академії

- музики ім. М. Глинки, 2019. [YouTube] URL: <https://www.youtube.com/watch?v=iDzLf4iKhZQ>
15. Майстер-клас с. Кочережки Павлоградського району Дніпропетровської області // Лабораторія фольклору та етнографії Дніпропетровської академії музики ім. М. Глинки, 2018. [YouTube] URL: <https://www.youtube.com/watch?v=sjOOEQ6Yv84&t=19s>
 16. Музичний фольклор Кіровоградської області в документальних записах 2004 року / збирач-упоряд. О. Терещенко, 2004. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.sites.google.com/site/muzfolkgr/audio>
 17. Проект «Поліфонія»: Онлайн-архів музичного фольклору / упоряд М. Бот, 2017. [YouTube] URLy: <https://www.youtube.com/c/polyphonyprojectcom/videos?view=0&sort=dd&flow=grid>
 18. Терещенко О. Віртуальна виставка «Історичні й козацькі пісні Кропивниччини»: з нагоди Дня Незалежності України. URL: <http://szymanowski-museum.com.ua/uk/virtualna-vystavka-istorychni-ta-kozatski-pisni-kropyvnychchyny?fbclid=IwAR3RBDUIN4HM5BT3iGi-dqKx4FGMtVF241t4OJJUSsMbOo6KN6nVXpwoz4>
 19. Терещенко О. Терещенко Н. Гурт «Дике Поле». Довгі пісні Степової України (Проект «Моя Україна. Берви»). АртВелес. 2010. UR: http://umka.com/ukr/catalogue/authentic-performing/dyke-pole-group-project-my-ukraine-bervy-digi-pack.html?print_this=1
 20. Чумацькі пісні. Відеопроєкт. Ініціатор Олександр Полячок. URL <https://www.facebook.com/chumatski.pisni>, <https://www.youtube.com/c/%D1%87%D1%83%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1%8C%D0%BA%D1%96%D0%BF%D1%96%D1%81%D0%BD%D1%96>